

til at have et langt mindre Omfang. Kurssvingningerne overfor andre Lande har langt mere vidtrækkende Betydning. Men paa den anden Side maa det erkendes, at netop i Forholdet til Sverige gør et særligt Moment sig gældende. Det livlige personlige Samkvem mellem Landene, det, at man er vant til at betragte vore Penge som værende de samme, medfører, at Førykkelsen føles som en Gene, der virker irriterende. Derved ledes man til at tillægge netop Kursforskellen for de skandinaviske Pengesorters Vedkommende større Betydning, end den rent handelsmæssigt i Virkeligheden har.

Naar vi nu spørger, hvilke Midler har vi til at raade Bod herpaa, staar vi overfor ejendommelige Vanskeligheder. Naar der paa Grund af Handelsbevægelser fremkommer en Betalingsbalance, som skal udlignes, vil man under normale Forhold dække med Tilgodehavender i andre Lande, fremmed Valuta eller med Guld, bortset fra, at man kan optage Laan, hvilket vanskeligt foreligger i dette Tilfælde. Hvad Dækning med Guld angaar, er der indtraadt det, som man vilde have betragtet som ganske fantastisk, at Landene til Dels stiller sig paa det Standpunkt, at de ikke vil have Guld. Ellers er, som man ved, Guldet Genstand for den hidsigste Jagt og Kamp. Vi er under disse vidunderlige Tilstande kommet dertil, at f. Eks. i Sverige bliver det af indflydelsesrige nationaløkonomiske Kredse gjort gældende, at man bør bede sig fritaget sig for Guldet. Det ligger ikke indenfor mit Omraade at værdsætte eller kritisere denne Opfattelse. Svenskerne er lige saa gode Statsøkonomer og Finansmænd som vi. Enhver maa raade sig selv efter sin Opfattelse af, hvad der tjener Landets Interesser bedst. Vi maa simpelthen regne med Tingene, som de er. Hvis vi herfra vil sende umøntet Guld til Sverige i stort Omfang, vil det muligvis slet ikke blive modtaget. I hvert Fald kan vi ikke paaregne at kunne afsætte det uden et Kurstab, for Tiden ikke til en højere Kurs end 5 pCt. under Pari. Altsaa, Tabet vil være større end den Disagio, der findes paa Sedler. Fuld Dækning i umøntet Guld vilde Nationalbanken, naar det skulde komme an derpaa, vel nok kunne præstere, i alt Fald for Sveriges Vedkommende. Nationalbankens samlede Beholdning af Guldbarer og Guldmønt er, som den ærede Ordfører bemærkede, noget over halvdant Hundrede Millioner, medens Seddelomløbet er over 250 Mill. Kr. Vi vilde ikke kunne

afse hele det Guldbeløb, der vilde kræves for at betale baade Sverige og Norge, uden at komme i en saare ubehagelig Situation. Men lad os sige, at vi vilde afse de 40 Millioner, som kræves for at dække Sverige, saa staar vi overfor det, at Sverige ikke bryder sig om at faa den Betaling. Det, Sverige bryder sig om, er Varer. Den Opfattelse, der gør sig gældende i Sverige, turde være den: Vi trænger i høj Grad til Varer, Guld er unyttigt: det har vi ingen Brug for, tværtimod, det vil kun bevirke, at Varepriserne jages endnu højere op. Den Disagio, vi fastholder paa de danske Sedler, er et Pres, en Tilskyndelse, et Incitament til at fremkomme med Varer. Nu behøver jeg ikke at sige, at vi her i Landet visselig med Glæde vil gøre, hvad vi kan, for at imødekomme Sveriges Ønsker i saa Henseende. Intet kunde i og for sig være os behageligere, end om vi kunde sende saa mange Varer til Sverige, at de blev tilfredse og de danske Eksportører ogsaa havde Fornøjelse deraf. Men vi er ikke Herrer over Varebevægelsen, det maa vel erindres. Selv vor egen Produktion kan vi ikke frit raade over, fordi vi maa træffe de fornødne Forholdsregler for ikke at blotte os selv og udsætte os for den Mulighed, efter først at have ført vore Varer ud af Landet, at være afskaarne fra at kunne skaffe os Erstatning noget andetsteds fra.

Der staar saa endnu den Udvej tilbage at kunne betale ved Hjælp af de Tilgodehavender, vi selv har i andre Lande, altsaa med fremmed Valuta, og det, man da nærmest tænker paa, er naturligvis Sterling og Dollars. I Sverige er Noteringen for Sterling lavere end i Danmark, og man kan derfor maaske mene, at hvis vi satte Sterlingkursen ned eller tilbød at sælge billigere end vor nuværende Notering, saa vilde vi kunne benytte vort Tilgodehavende i Sterling til at dække Differencen i Sverige. Jeg er bange for, at dette vilde vise sig at være at dreje sig i en Kreds. Den svenske Kurs paa Sterling er for Tiden netop saa meget lavere end den danske Kurs paa Sterling, som de danske Pengesedler er mindre værd end de svenske, og i det Øjeblik vi satte Kursen paa Sterling ned, vilde efter al Sandsynlighed den samme Bevægelse finde Sted i Sverige, og vi vilde da være lige nær. Jeg maa i denne Sammenhæng ogsaa betone, at det er en Misforstaaelse, hvis man tror, at Nationalbanken i den Grad er Herre over Pengemarkedet, at den vilkaarligt og frit kan sætte Kurserne, være